

Na podlagi tretjega odstavka 60. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20) in v zvezi s prvim odstavkom 16. člena Uredbe o Krajinskem parku Goričko (Uradni list RS, št. 101/03 in 46/14 – ZON-C) sprejme Vlada Republike Slovenije

**Uredbo
o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2020 – 2024**

1. člen

S to uredbo se sprejme Načrt upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2020 – 2024 (v nadaljnjem besedilu: načrt upravljanja).

2. člen

Načrt upravljanja je programski akt in določa razvojne usmeritve, načine izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja ter podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot. Upošteva se pri urejanju prostora, opravljanju dejavnosti ter upravljanju in rabi naravnih dobrin v parku ter gospodarjenju z njimi, pri ohranjanju krajinske pestrosti ter izvajanju gospodarskih in drugih javnih služb v parku.

3. člen

Načrt upravljanja je kot priloga sestavni del te uredbe.

4. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne 2020
EVA 2020-2550-0028

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša l.r.

Predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Pravna podlaga za sprejem Načrta upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2020 - 2024 (v nadaljnjem besedilu: načrt upravljanja) je tretji odstavek 60. člena Zakona o ohranjanju narave, (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18; v nadaljnjem besedilu: ZON) v zvezi s 16. členom Uredbe o Krajinskem parku Goričko (Uradni list RS, št. 101/03 in 46/14 – ZON-C; v nadaljnjem besedilu: uredba). V 60. členu ZON je določeno, da načrt upravljanja zavarovanega območja sprejme Vlada z uredbo.

2. Splošna obrazložitev predloga uredbe

Uredba o Načrtu upravljanja vsebuje analizo in oceno obstoječega stanja ter določa vizijo varstva in razvoja JZ KPG, ukrepe in načine izvajanja varstva, rabo in upravljanje zavarovanega območja ter podrobnejše izvajanje varstvenih režimov.

3. Podrobna obrazložitev finančnih posledic

Osrednjo vlogo ima pri upravljanju krajinskega parka javni zavod, ki na podlagi tega načrta določa letne programe dela v skladu z vsebinskimi in finančnimi izhodišči MOP.

Proračunska sredstva RS za opravljanje javne službe se zagotavljajo na proračunski postavki Ministrstva za okolje in prostor za stroške plač (v katere so vključene tudi načrtovane nove zaposlitve iz sredstev MOP od leta 2022 dalje), materiala in storitev ter investicij, vključno investicij za vzdrževanje kulturnega spomenika gradu Grad, in sicer v višini 3.208.550 EUR za petletno obdobje. Za izvajanje ključnih vsebin, ki so pomembne za varstvo in razvoj KPG in so v pristojnosti drugih resorjev so predvideni finančni viri tudi iz drugih proračunskih sredstev (DPS). Za leti 2020 in 2021 so vključena sredstva skladno s sprejetim dvoletnim proračunom.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Načrt upravljanja Krajinskega parka Goričko (v nadaljnjem besedilu: NUG) je ključni programski akt za trajno in učinkovito ohranjanje vrednot zavarovanega območja, in doseganje ciljev zavarovanja. V NUG so začrtani podrobnejši cilji ter naloge za upravljanje zavarovanega območja za obdobje petih let. Z NUG se konkretizirajo varstveni režimi v skladu z Uredbo o Krajinskem parku Goričko ter določijo varstvene in razvojne usmeritve za ravnanja in dejavnosti, ki lahko vplivajo na doseganje ciljev in namen krajinskega parka.

Načrt upravljanja konkretizira tudi ukrepe za ohranjanje Natura 2000 območij, ki se razprostirajo na območju parka ali so z njim območno povezana, predvsem tiste ukrepe, katerih izvajanje je v Operativnem programu upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji 2015 – 2020 (v nadaljevanju: PUN) naloženo upravljavcu parka.

Sestavni del dokumenta je tudi program izvajanja NUG, katerega ključni vsebini sta kadrovski in finančni načrt NUG. Upravljaljske naloge in finančni načrt zajemajo tudi vse ključne vsebine, ki so pomembne za varstvo in razvoj KPG in so v pristojnosti drugih organizacij in ministrstev. Za uspešno delo upravljavca krajinskega parka je izjemnega pomena aktivno sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, lokalnimi prebivalci ter lokalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi organizacijami.

NUG vsebuje vsebine, ki jih določata ZON v 60. in 61. členu ter Uredba o Krajinskem parku Goričko v 16. členu. Razporejene so v naslednje sklope: Osebna izkaznica KPG, 1. Pravni okvirji in načrt upravljanja, 2. Vizija in poslanstvo, 3. Opis splošnega stanja KPG, 4. Stanje izvajanja javne službe od ustanovitve do leta 2019, 5. Sintezna izhodišča za načrt upravljanja, 6. Program upravljanja KPG, 7. Podrobna vsebinska in prostorska opredelitev varstvenih režimov, 8. Varstvene in razvojne usmeritve po dejavnostih, 9. Ocena uresničljivosti načrta upravljanja in spremljanje izvajanja programa načrta upravljanja, 10. Zaključek. V kazalu je še povzet seznam vseh tabel, slik in grafov, ki dopolnjujejo tekstualni del besedila, medtem ko so vsi viri navedeni sproti v opombah pod črto. V Prilogi k Načrtu upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2020-2024 pa so med drugimi vključeni sezname prsto živečih rastlinskih in živalskih vrst, naravnih vrednot, kvalifikacijskih Natura 2000 habitatov in vrst ter podrobne grafične priloge, na katerih so prostorski prikazi vsebin iz navedenih poglavij.

Gre za prvi načrt upravljanja Krajinskega parka Goričko. Upravljanje se je sprva načrtovalo z letnimi načrti in na podlagi začasnih upravljaljskih smernic, ki so bile sprejete s sklepom ministra, pristojnega za ohranjanje narave (Začasne upravljaljske smernice, sklep ministra za okolje in prostor z dne 12.11.2005).

Osebna izkaznica Krajinskega parka Goričko

V uvodu je podana osebna izkaznica KPG z osnovnimi informacijami o zavarovanem območju in upravljavcu.

1. Pravni okvirji in načrt upravljanja

V poglavju so predstavljene pravne podlage, ki urejajo zavarovanje in upravljanje ter obrazložena vloga načrta upravljanja ter vsebine, ki jih dokument vsebuje.

2. Vizija in poslanstvo

V tem poglavju sta kratko predstavljena vizija in poslanstvo parka ter njegova vloga trideželnem paku s Naravnim parkom Raab in Narodnim parkom Órség. Poseben poudarek je tudi na vlogi kulturnega spomenika v državni lasti gradu v naselju Grad, ki je tudi sedež uprave javnega zavoda.

3. Opis splošnega stanja KPG

V oglavju je prikazan splošni opis KPG. Poleg tega je predstavljen upravni status in lastništvo zemljišč v KPG ter podatki ohranjenosti narave (neživa in živa narava, območja ohranjanja narave, varstveni statusi: naravne vrednote, ekološko pomembna območja in Natura 2000 vrste in habitati ter krajinska pestrost), kulturna dediščina, socio-ekonomske značilnosti območja in podatki o ključnih rabah in dejavnostih. Za vsakega od predmetov varstva narave je prikazano stanje ohranjenosti, ki je splošno gledano v krajinskem parku leta 2018 slabše od stanja leta 2006, medtem ko se je stanje na naravnih vrednotah bistveno izboljšalo.

4. Stanje izvajanja javne službe od ustanovitve do leta 2019

Predstavljeno je delovanje zavoda in njegov nacionalni in mednarodni pomen. Posebej je izpostavljeno naravovarstveno upravljanje z zemljišči v upravljanju zavoda in upravljanje s kulturnim spomenikom državnega pomena gradom Grad ter parkovno infrastrukturo. Finančni viri in stroški upravljanja v obdobju od 2008 do 2018 povzemajo izvajanje aktivnosti zavoda s sredstvi iz proračuna (MOP), lastnimi sredstvi pridobljenimi iz prodaje storitev in blaga na trgu, projektnimi ter sredstvi iz drugih proračunskih virov (program javnih del, sredstva SKZG, sredstva lokalnih skupnosti, ter izplačilo neposrednih plačil in ukrepov KOPOP kot nosilcu KMG. Stanje javne službe v letu 2018 pa povzema število in strukturo zaposlenih v javnem zavodu ob koncu leta in sicer, 11,5 zaposlenih iz sredstev proračuna (MOP) in 5 zaposlenih iz projektnih sredstev. V optimalnih pogojih je za izvajanje zastavljenih nalog in doseganje ciljev načrta upravljanja predvidenih 7 novo-sistemiziranih zaposlitev. Načrtovana sredstva in viri so opredeljeni glede na potrebe za doseganje zastavljenih ciljev.

5. Sintezna izhodišča za načrt upravljanja

V poglavju je podana analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti ter vplivov le-teh na doseganje ciljev zavarovanega območja.

6. Program upravljanja KPG

Poglavje upravljanje krajinskega parka je osrednji del dokumenta. Na podlagi opredeljene dolgoročne vizije in poslanstva krajinskega parka ter analitičnega pregleda stanja v naravi, so določeni dolgoročni in operativni cilji ter upravljaljske naloge in potrebne aktivnosti. Skladno s hierarhijo ciljev za posamezno upravljaljsko področje so za vsako nalogo opredeljeni nosilci, čas izvedbe, prioriteta stopnja ter ocena stroškov.

Opredeljeni so štiri dolgoročni cilji za obdobje 2020 – 2024, ki istočasno predstavljajo osnovne vsebinske sklope delovanja zavoda (ohranjanje narave, obiskovanje, trajnostni razvoj in vzdrževanje kulturnega spomenika).

Operativni cilji predstavljajo podrobnejšo, vsebinsko konkretizirano, vizijo za posamezni dolgoročni cilj in vključujejo administrativne in skupne upravljaljske naloge, ki so ključne za uspešno delovanje na vseh vsebinskih področjih.

Dolgoročni cilji	Operativni cilji
<p><u>Dolgoročni cilj I</u></p> <p>Ohranjene naravne vrednote, biotska raznovrstnost in krajinska pestrost.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ohranjene naravne vrednote. 2. Ohranjeno ugodno stanje kvalifikacijskih Natura 2000 vrst in habitatnih tipov ter nahajališč zavarovanih vrst. 3. Spodbujati naravi prijazne dejavnosti z namenom izboljšanja stanja ohranjenosti kvalifikacijskih Natura 2000 vrst in habitatnih tipov območja Natura 2000 Goričko. 4. Učinkovito izvajati naravovarstveni

	<p>nadzor.</p> <p>5. Učinkovito sodelovati in izmenjevati dobre prakse z drugimi upravljavci zavarovanih in varovanih območij.</p> <p>6. Učinkovito varstvo narave na podlagi izvajanja NUG in priprava NUG za obdobje 2025–2029.</p> <p>7. Zagotavljati učinkovito podporno okolje za izvajanje upravljavskih, varstvenih in nadzornih nalog.</p>
<p><u>Dolgoročni cilj II:</u></p> <p>Naravi prijazen obisk in ozaveščene ciljne skupine.</p>	<p>8. Učinkovito ozaveščanje ciljnih skupin.</p> <p>9. Usmerjati obisk v kulturni krajini in kulturnem spomeniku s kakovostnim in strokovnim vodenjem.</p> <p>10. Učinkovito upravljati s parkovno infrastrukturo za usmerjanje obiska v KPG.</p>
<p><u>Dolgoročni cilj III:</u></p> <p>Spodbujanje razvojnih možnosti območja s podporo lokalnim prebivalcem</p>	<p>11. Spodbujanje gospodarskega razvoja s krepitvijo kakovosti Kolektivne blagovne znamke "Krajinski park Goričko".</p> <p>12. Zagotavljati učinkovito podporo lokalnim prebivalcem in lokalnim skupnostim.</p>
<p><u>Dolgoročni cilj IV:</u></p> <p>Učinkovito upravljanje s kulturnim spomenikom gradom Grad.</p>	<p>13. Učinkovito upravljanje z gradom Grad in grajskim parkom.</p> <p>14. Zagotoviti varen in kakovosten obisk kulturnega spomenika in središča za obiskovalce KPG.</p>

Poleg tega to poglavje tudi vključuje podrobnejši način izvajanja neposrednega nadzora v naravi v obdobju 2020 – 2024, ki je zaradi velikosti območja predvsem odvisen od povezovanja med ustreznimi inštitucijami in zadostnega števila usposobljenih nadzornikov.

Posebej je v poglavju opredeljen program upravljanja z zemljišči, ki so v lasti države in z njimi upravlja zavod, zemljišča ki ima zavod v zakupu od SKZG in z zemljišči, ki so v privatni lasti in ima zavod sklenjene pogodbe o dolgoročnem upravljanju. Vsa ta zemljišča so pomembna naravovarstvena območja in na njih zavod izvaja ukrepe neposredno.

Program upravljanja z gradom Grad posebej opredeljuje upravljanje s stavbo gradu (kulturnim spomenikom državnega pomena), pripadajočim grajskim parkom in varovalnim gozdom na skupni površini 8,3 ha. Območje ima opredeljen varstveni režim in namen ter določene prioritete upravljanja. Zaradi statusa in pomena spomenika, kot tudi velikosti objekta in stanja spomenika, bo treba nadaljevati z obnovo in vzdrževanjem objekta ter temu primerno zagotavljanje finančnih sredstev in strokovnega nadzora.

V poglavju so tudi opisani glavni projekti, ki se izvajajo v obdobju 2020 – 2024 in bodo pripomogli k doseganju ciljev KPG.

V poglavju sta posebej predstavljena petletni finančni in kadrovske načrt za izvajanje NUG ter

opredeljeni kazalniki in ciljne vrednosti za oceno učinkovitosti izvajanja ukrepov.

Višina finančnih sredstev za izvajanje dejavnosti Javnega zavoda Krajinski park Goričko, ki izhajajo iz ukrepov načrta upravljanja za obdobje 2020–2024 je ocenjena na 9.310.000 €, od tega je 3.208.550 € (34,46 %) proračunskih sredstev RS za javno službo (MOP - od tega je skoraj 59 % namenjenega za ohranjanje naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti in več kot 22 % za učinkovito upravljanje kulturnega spomenika gradu Grad). 2.309.500 € (24,81 %) je pričakovanih projektih sredstev (PS), ki so izključno namenjena doseganju osnovnega cilja ohranjanja biotske raznovrstnosti. Iz tržne dejavnosti je javni zavod v tem obdobju predvidel lastne prihodke v vrednosti 496.500 € (5,33 %). S temi sredstvi bo javni zavod financiral del zaposlenih na področju tržnih dejavnosti s pripadajočimi režijskimi stroški ter tudi vlagal dobiček v vzdrževanje infrastrukture, s katero bo pridobival prihodke. Presežek prihodkov pridobitne dejavnosti bo porabljen za lastni prispevek pri financiranju projektov. 3.295.450 € (35,40 %) je pričakovanih sektorskih sredstev (DPS), ki so večinoma (93%) namenjena za investicijsko vzdrževanje in obnovo gradu Grad, kulturnega spomenika državnega pomena (dolgoročni cilj 4).

Realizacija načrta je v veliki meri odvisna od celotnih razpoložljivih finančnih sredstev. Poleg proračunskih sredstev upravljavec za prihodnje petletno obdobje predvideva tudi pridobivanje sredstev iz neproračunskih virov, tako lastnih prihodkov, ki jih JZ KPG pridobi na trgu z lastno dejavnostjo in v okviru izvajanja nalog javne službe varstva narave, predvsem pa s pridobivanjem projektnih sredstev. Predvideni ukrepi v NUG so opredeljeni s pomembnostjo ukrepa, ki nakazuje nujnost izvedbe. Ukrepi s pomembnostjo 1 in 2 se pretežno financirajo iz sredstev javne službe in sredstev drugih sektorjev. Ukrepi s pomembnostjo 3 imajo različne vire financiranja, vendar bi opustitev izvajanja teh ukrepov manj ogrozila uspešnost doseganja ciljev načrta upravljanja.

Načrt upravljanja je okvirni dokument za doseganje dolgoročnih ciljev zavoda. Ministrstvo letno pripravi izhodišča javnemu zavodu za pripravo letnega programa dela in finančnega načrta, ki podrobno opredeli finančna sredstva dodeljena iz državnega proračuna. Letnem programu podrobno opredeli tako vsa finančna sredstva kot tudi ukrepe in naloge, ki jih zavod izvaja v posameznem letu. Javni zavod pa redno spremlja napredek pri izvajanju načrta upravljanja in o tem poroča vsako leto pristojnemu ministrstvu v okviru poročanja o izvedbi letnega programa dela. Vsa poročila o izvajanju načrta upravljanja z letnimi programi dela se objavijo na spletnih straneh upravljavca.

Priloge

NUG vsebuje dva sklopa prilog, ki nazorno dopolnjujejo načrt upravljanja. Prvi sklop (1.1 – 1.12) vsebuje priloge, ki dopolnjujejo pregled stanja narave in kulturne dediščine na območju Krajinskega parka Goričko, drugi sklop prilog (2.1. – 2.12.) pa podrobno grafično prikazuje vsebinsko in prostorsko opredelitev varstvenih režimov.